प्रदेश सरकार

लुम्बिनी प्रदेश, मुकामः बुटवल, रुपन्देही,नेपाल

अवधारणा पत्र

लगानी सम्मेलन २०७८

१. पृष्ठभूमि

प्रदेश सरकारबाट प्रस्तुत आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को नीति तथा कार्यक्रम एवम् बजेट वक्तव्यमा प्रदेश सरकारले चालु आर्थिक वर्षमा लगानी सम्मेलन आयोजना गर्ने प्रतिबद्धता व्यक्त गरिएको छ। प्रदेश सरकारको प्रथम आवधिक योजनाले लिएको वार्षिक औसत ९.५ प्रतिशतको आर्थिक वृद्धिदरको लक्ष्य र दिगो विकासका लक्ष्यसहितको समग्र उद्देश्य हासिल गर्न कुल रु.१२ खर्ब ७ अर्ब ८० करोड बराबरको लगानी आवश्यक रहने आँकलन गरिएको छ। सोको लागि सरकारी क्षेत्रबाट रु. ३ खर्ब ९८ अर्ब ७३ करोड लगानी हुने अनुमान रहेकोले बाँकी रु. ८ खर्ब ९ अर्ब ७ करोड बराबरको लगानीको स्रोत निजी क्षेत्रबाट जुटाउनुपर्ने अवस्था छ जसको लागि स्वदेशी निजी क्षेत्र एवम् प्रत्यक्ष वैदेशिक लगानी (FDI) जुटाउनुपर्ने आवश्यकता रहेको छ।

उल्लिखित पृष्ठभूमि र प्रदेश सरकारको **"समृद्ध प्रदेश खुसी जनता"** सम्बन्धी दीर्घकालीन सोचलाई मूर्त रुप दिनका लागि समेत आवश्यक लगानी जुटाउन लगानी सम्मेलन गरी सम्भावित लगानी कर्तालाई यस प्रदेशमा आकर्षित गर्न आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा लुम्बिनी प्रदेशमा एक लगानी सम्मेलन आयोजना गर्न प्रस्ताव गरिएको छ ।

२. उद्देश्यः लगानी सम्मेलन २०७८ का उद्देश्यहरु देहाय बमोजिम रहेका छन्:

(क) प्रदेशको समग्र आर्थिक विकास र समृद्धिका लागि आवश्यक स्रोतको पहिचान र परिचालन गर्न वातावरण सिर्जना गर्ने,

(ख) लगानीका लागि स्वदेशी निजी पूँजी एवम् प्रत्यक्ष वैदेशिक लगानी (FDI) आकर्षित गर्ने,

(ग) प्रदेशमा थप लगानी मैत्री वातावरण निर्माण गर्ने,

(घ) लुम्बिनी प्रदेशका लगानीका क्षेत्रहरु उजागर गर्ने र इच्छक/उत्सुक लगानीकर्ताहरुको ध्यान आकृष्ट गर्ने ।

३. अपेक्षित उपलब्धि

(क) प्रदेशमा लगानीको लागि आवश्यक स्रोतको न्यूनता पुर्ति गर्न आवश्यक वातावरण सिर्जना हुने,

(ख) प्रदेशमा स्वदेशी निजी एवम् प्रत्यक्ष वैदेशिक लगानी (FDI), नविनतम् प्रविधि तथा ज्ञान परिचालनका लागि आधार तय भएको हुने,

(ग) कानुनी. नीतिगत एवम् प्रकृयागत व्यवस्थामा सुधार भई प्रदेशमा थप लगानीमैत्री वातावरण निर्माण भएको हुने,

सचिव

(घ) लुम्बिनी प्रदेश नेपालकै एक प्रमुख लगानी गन्तव्यको रुपमा परिचित र स्थापित भएको हुने,

(ङ) प्रदेशमा सरदर वार्षिक थप ३ खर्ब बराबरको लगानी वृद्धि हुने,

(च) **"समृद्ध प्रदेश खुसी जनता"** को लक्ष्य हासिल गर्न प्रत्यक्ष रुपमा सहयोग पुगेको हुने ।

४. **नामः** यस सम्मेलनको नाम **"प्रदेश लगानी सम्मेलन २०७८, लुम्बिनी प्रदेश,नेपाल"** रहनेछ ।

५. **सम्मेलन आयोजना हुने मितिः** सम्मेलन वि.सं. २०७८ साल जेठ महिनाको ६ र ७ गते आयोजना हुनेछ ।

६. **स्थानः** लगानी सम्मेलन लुम्बिनी प्रदेशको मुकामः रुपन्देही जिल्लामा आयोजना गरिनेछ ।

७. **आयोजकः** प्रदेश सरकारको तर्फबाट आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय लगानी सम्मेलनको आयोजक रहनेछ । साथै मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयको सहजीकरणमा प्रदेश योजना आयोग तथा प्रदेश सरकारका विषयगत मन्त्रालयहरु सहयोगी निकायको रुपमा रहनेछन् ।

८. **बजेटः** लगानी सम्मेलनको लागि आवश्यक पर्ने बजेटको व्यवस्थापन आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालयले गर्नेछ।

९. **सहभागिताः** प्रस्तुत सम्मेलनमा स्वदेशी तथा विदेशी लगानीकर्ता, नेपाल सरकारका सरोकारवाला निकाय तथा प्रतिनिधि,निजी क्षेत्रका छाता संगठनहरु, विकास साझेदार संस्थाका प्रतिनिधिहरु, गैर आवासीय नेपालीहरु, विषय विज्ञहरु,तीनै तहका जनप्रतिनिधिहरु,सञ्चार माध्यम एवम् अन्य सरोकारवाला व्यक्तित्वहरुको सहभागिता रहनेछ।

१०. **समिति सम्बन्धी व्यवस्थाः** लगानी सम्मेलनको आयोजना गर्न एक उच्च स्तरीय निर्देशक समिति र सोको मातहतमा रहने गरी लगानी सम्मेलन ब्यवस्थापन तथा सहजीकरण समिति, परियोजना तयारी तथा छनौट समिति, प्रचार प्रसार समिति र लगानी सम्मेलनको सचिवालय रहनेछ। दफा १०.१ बमोजिमको निर्देशक समितिले आवश्यकता अनुसार विषयगत समितिहरु गठन गर्न सक्नेछ । समितिहरुको संरचना र कार्य जिम्मेवारी मुख्य रुपमा देहाय बमोजिम हुनेछः

१०.१ निर्देशक समिति

१०.१.१ प्रस्तावित लगानी सम्मेलनलाई व्यवस्थित र उपलब्धिमूलक बनाउन समग्र कार्यको समन्वय एवम् निर्देशनका लागि देहायको निर्देशक समिति रहनेछः

(क)	मुख्यमन्त्री एवम् आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्री	संयोजक
(ख)	मन्त्री, आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय	सदस्य
(ग)	मन्त्री, भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय	सदस्य
(घ)	मन्त्री,उद्योग,पर्यटन वन तथा वातावरण मन्त्रालय	सदस्य
(ङ)	मन्त्री, सामाजिक विकास मन्त्रालय	सदस्य
(च)	मन्त्री, भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय	सदस्य
(छ)	प्रमुख सचिव, मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय	सदस्य
(ज)	उपाध्यक्ष, प्रदेश योजना आयोग	सदस्य

सचिव

(झ) प्रदेश अध्यक्ष, नेपाल उद्योग वाणिज्य महासंघ — सदस्य

(ञ) प्रदेश संयोजक, नेपाल उद्योग परिसंघ — सदस्य

(ट) प्रदेश संयोजक, नेपाल चेम्बर अफ कमर्श — सदस्य

(ठ) अध्यक्ष ,घरेलु तथा साना उद्योग महासंघ, लुम्बिनी प्रदेश — सदस्य

(ड) सचिव, आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय — सदस्य-सचिव

१०.१.२ समितिले आवश्यकतानुसार सरकारी निकायका पदाधिकारी, निजी क्षेत्रका प्रतिनिधि तथा सरोकारवाला विज्ञहरूलाई समितिको बैठकमा आमन्त्रण गर्न सक्नेछ ।

१०.१.३ समितिको बैठक संयोजकको अध्यक्षतामा आवश्यकता अनुसार बस्नेछ।

१०.१.४ **निर्देशक समितिको जिम्मेवारीः** निर्देशक समितिको जिम्मेवारी देहाय बमोजिम हुनेछः

(क) लगानी सम्मेलनको विस्तृत अवधारणा पत्रलाई अन्तिम रुप दिने,

(ख) लगानी सम्मेलनको ढाँचा स्वीकृत गर्ने,

(ग) लगानीमैत्री वातावरण निर्माण हुने गरी सुधार गर्नुपर्ने कानुनी,नीतिगत एवम् प्रकृयागत सुधारका क्षेत्रको पहिचान गरी तत्काल सुधारको कार्य शुरू गर्ने/गराउने,

(घ) लगानीका लागि सम्भाव्य परियोजनाहरू स्वीकृत गर्ने,

(ङ) लगानी सम्मेलनका लागि नेपाल सरकार र सरोकारवाला निकाय एवम् कुटनीतिक नियोग र विकास साझेदार संस्थाहरुसँग समन्वय गर्ने गराउने,

(च) आवश्यकता अनुसार विषयगत क्षेत्रका कार्यदलहरू गठन गर्ने,

(छ) गैर आवासीय नेपालीहरुसँग प्रचारप्रसार तथा लगानीका लागि आवश्यक समन्वय गर्ने गराउने,

(ज) उद्योग वाणिज्य महासंघ, उद्योग परिसंघ, नेपाल चेम्बर अफ कमर्श लगायतका निजी क्षेत्रका छाता संगठनहरूसँग सहकार्य गरी सो सम्मेलनका लागि सबै प्रकारले सहयोग गर्न आह्वान गर्ने, गराउने,

(झ) लगानी सम्मेलन सम्बन्धी आवश्यक अन्य सबै कार्य गर्ने, गराउने

१०.१.५ निर्देशक समितिले आफ्नो कार्यविधि आफैं निर्धारण गर्नेछ ।

१०.२ लगानी सम्मेलन व्यवस्थापन तथा सहजीकरण समिति

१०.२.१ लगानी सम्मेलनको व्यवस्थापन गर्न देहाय बमोजिमको एक व्यवस्थापन तथा सहजीकरण समिति रहनेछः

क) मन्त्री,उद्योग,पर्यटन वन तथा वातावरण मन्त्रालय — संयोजक

ख) प्रमुख सचिव, प्रदेश सरकार — सदस्य

ग) प्रदेश सरकारका सबै मन्त्रालयका सचिवहरु — सदस्य

घ) प्रदेश योजना आयोगका सदस्य — सदस्य

ङ) सचिव आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय — सदस्य-सचिव

१०.२.२ समितिको बैठकमा निजी क्षेत्रका प्रदेशस्तरीय प्रतिनिधिलाई समेत आमन्त्रण गर्न सकिने छ ।

१०.२.३ सहजीकरण समितिले दफा १०.१ बमोजिमको निर्देशक समितिको तर्फबाट लगानी सम्मेलन परियोजना तयारी समिति, प्रचार प्रसार समिति एवम् लगानी सम्मेलनको सचिवालय र सरोकारवाला अन्य निकायबीच सहजीकरण गर्नेछ।

सचिव

१०.३ परियोजना तयारी समिति

१०.३.१लगानी सम्मेलनमा लगानी योग्य परियोजनाहरु तयारी गर्न देहाय बमोजिमको एक परियोजना तयारी एवम् छनौट समिति रहनेछः

(क)	मन्त्री, भौतिक पुर्वाधार विकास मन्त्रालय	संयोजक
(ख)	उपाध्यक्ष, प्रदेश योजना आयोग	सदस्य
(ग)	सचिव, मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय	सदस्य
(घ)	सचिव, आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय	सदस्य
(ङ)	प्रदेश स्तरीय प्रतिनिधि, निजी क्षेत्र	सदस्य
(च)	सदस्य, प्रदेश योजना आयोग	सदस्य सचिव

१०.३.२ समितिले आवश्यकता अनुसार सरकारी निकायका पदाधिकारी निजी क्षेत्रका प्रतिनिधि तथा सरोकारवाला विज्ञहरूलाई समितिको बैठकमा आमन्त्रण गर्न सक्नेछ ।

१०.३.३ समितिको बैठक संयोजकको अध्यक्षतामा आवश्यकता अनुसार बस्नेछ।

१०.३.४ **परियोजना तयारी समितिको जिम्मेवारी :** परियोजना तयारी समितिको जिम्मेवारी देहाय बमोजिम हुनेछः

(क) लगानी योग्य आयोजनाहरुको पहिचान, संकलन र विस्तृत परियोजना प्रस्ताव तयारी गर्ने/गराउने,

(ख) परियोजनाहरु तयारी र छनौटका लागि सरोकारवालाहरुसँग समन्वय गर्ने,

(ग) लगानी सम्मेलन पूर्व लगानी योग्य ठोस परियोजनाहरु सूचीकृत गरी उक्त परियोजनाहरुमा लगानीकर्ता आकर्षित हुने गरी तयारी गर्ने र स्विकृतिको लागि निर्देशक समितिमा पेश गर्ने,

(घ) पहिचान गरिएका आयोजनाहरुको सूची प्रकाशित गर्ने,

(ङ) परियोजनाहरुमा लगानी सम्झौताको सहजीकरण गर्ने,

(च) निर्देशक समितिले तोकेको अन्य कार्य गर्ने ।

१०.४ प्रचार प्रसार समिति

१०.४.१ प्रदेश लगानी सम्मेलनबारे प्रचार प्रसार गर्न देहाय बमोजिमको एक समिति रहने छः-

क)	मन्त्री, आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय	संयोजक
ख)	मा.मुख्यमन्त्रीका प्रेस सल्लाहकार	सदस्य
ग)	नेपाल पत्रकार महासंघ लुम्बिनी प्रदेश, संयोजक	सदस्य
घ)	प्रदेश प्रमुख रा.स.स.	सदस्य
ङ)	कार्यकारी निर्देशक,सूचना तथा संचार प्रविधि प्रतिष्ठान	सदस्य
च)	प्रतिनिधि आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय	सदस्य
छ)	सचिव, आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय	सदस्य सचिव

१०.४.२ **प्रचार प्रसार समितिको जिम्मेवारीः** प्रचार प्रसार समितिको जिम्मेवारी देहाय बमोजिम हुनेछ :

क) लुम्बिनी प्रदेश सरकारले गर्न लागेको लगानी सम्मेलनबारे प्रचार प्रसार गर्ने,

ख) लगानी सम्मेलनको पोष्टर, पम्प्लेट, डकुमेन्ट्री, आदि प्रचारात्मक सामग्री उत्पादन र वितरण गर्ने,

ग) आम संचारका माध्यममा लगानी सम्मेलनबारे प्रचार प्रसार,छलफल,अन्तरक्रिया गर्ने गराउने ,

सचिव

घ) लगानी सम्मेलनको अभिलेख तयार गर्ने,

ङ) लगानी सम्मेलनको प्रचार प्रसार सम्बन्धी अन्य आवश्यक कार्य गर्ने,

च) निर्देशक समितिले तोकेको अन्य कार्यहरु गर्ने

११. सचिवालय सम्बन्धी व्यवस्था

११.१ लगानी सम्मेलन आयोजनाको लागि आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालयले सचिवालयको काम गर्नेछ ।

११.२ सचिवालयले देहाय बमोजिमका कार्य गर्नेछ:

(क) लगानी सम्मेलनको लागि स्वीकृत बजेट तथा कार्यक्रमको सीमाभित्र रही सम्मेलनको तयारीका सम्पूर्ण कार्य गर्ने,

(ख) लगानी सम्मेलनको लागि आवश्यक पर्ने सामग्री तथा सेवाहरु खरिद गर्ने,

(ग) सम्भाव्य लगानीकर्ताहरुको सूची तयार गर्ने,

(घ) कार्यक्रमको स्थान, प्रमुख अतिथि लगायतका अन्य अतिथिहरु र वक्ताहरुको सूची तयार गर्ने, स्वीकृत गराउने तथा आमन्त्रण गरी सहभागिताको प्रबन्ध मिलाउने,

(ङ) कार्यक्रम आयोजनाको लागि कार्यक्रम व्यवस्थापन गर्ने कम्पनी छनौट गरी आवश्यक काम गराउने,

(च) कार्यक्रमको बारेमा प्रचार प्रसार गर्न सञ्चार माध्यमसँग समन्वय, सहकार्य र सहजीकरण गर्ने,

(छ) कार्यक्रमसँग सम्वन्धित अन्य समानान्तर बैठक, अन्तरक्रिया लगायत सामाजिक एवम् मनोरञ्जनात्मक कार्यक्रमहरु तयार गर्ने,

(ज) विषयगत कार्यदलको दस्तावेज तयारी र प्रस्तुतीकरणका लागि सहजीकरण गर्ने,

(झ) आवश्यकतानुसार नेपाल लगानी बोर्ड, विकास साझेदार संस्थाहरु, परामर्शदाता, र निजी क्षेत्रका छाता संगठनहरुसँग समन्वय गर्ने र विशेषज्ञ सेवा लिने,

(ञ) निर्देशक समितिको मातहतमा रही लगानी सम्मेलन तयारी र व्यवस्थापन सम्बन्धी अन्य आवश्यक सम्पूर्ण कार्य गर्ने ।

****

सचिव